

Memoria, Nr. 117, (4/2021)

Numărul se deschide cu editorialul profesorului Nicolae Constantinescu intitulat „Istoria unei sintagme criminale: *dușman al poporului*”. Directorul periodicului arată că sintagma a fost inventată în revoluția franceză și generalizată pentru orice neînregimentat în cadrul societății comuniste de către Lenin și Stalin, apoi și de slugile lor din cadrul socialiste satelite. Atât revoluția franceză, cât și sistemul politic comun reabilitează uneori un mare savant, cum a fost de pildă în Franța Lavoisier sau în România ilustrul profesor de zootehnie Gh. K. Constantinescu, ucis în închisoare în 1950. Iertând și reabilitând mii de victime nevinovătoare comuniștii le scad de la crimele pe care le-au făcut, fără să le consideră greșeli, ci ghinioane *comune*. Prin iertare, călăul și victimă se înfrățesc, deoarece călăul știa că ucide un nealiniat și nu un *dușman al poporului*. Mi-e greu să cred că sistemul comunist cuprinde persoane care să-și dea seama că prin iertarea nevinovaților crește vina criminalilor și ticăloșia lor. Neiertându-se pe nevinovați, criminalii nu-și mai sporesc vinovăția, care rămâne întreagă în continuare, fără adao de dobânzi și agravări. Comuniștii, dacă ar fi oameni, ar trebui să-și ceară iertare că nu pot ierta nevinovați fără să devină și mai vinovați decât au fost ucigând nevinovați. În continuare, Ion Anton Datcu semnează prima parte dintr-un ideal „Așteptând americanii”. Personal, consider că atât colonelul Ion Uță, de care e aici vorba, cât și fratele Arsenescu, Toma Arnăuțoiu, maiorul Nicolae Dabija, Gogu Puia, Ion Gavrilă Ogoranu, pe care l-am avut oaspete la Biblioteca Română din Freiburg, și mulți alți partizani, care au preferat să se sinucidă decât să căute în mâna cotropitorilor comuniști, n-au așteptat americanii, deși majoritatea domestică a românilor îi mai așteaptă încă și astăzi. Rubrica „Distrugerea elitelor în anii comunismului” cuprinde continuarea articolului lui Horia Sava intitulat „O fărâmă din lanțul fărădelegilor comuniști”, în care se face o comparație între viața aproape normală a deținuților de drept comun și inconsistentul regim de exterminare aplicat deținuților politici, păstrați în închisorile comuniste până la 8 ani în plus și uneori și mai mult, fără ca nicio justificare, oricât de mincinoasă. Trebuia să se subînțeleagă tacit de reeducarea nu și-a atins scopul și trebuie continuată măcar pasiv, doar prin privare de libertate. Această revistă are o valoare excepțională pentru că, între multe altele, ne ajută să înțelegem mecanismul prin care încercau să gândească comuniștii români care executați orbește ordinele Moscovei, mici excepții între 1990 și zilele noastre. Urmează articolul „Mai

Veronica și File din Istoria Mării. Georgeta Gabrea. Subiectul este supră lui entuziasmat Petre Păun, chiar de otravă unul din care mă jenez să-l numesc, care a fi deosebit de temeinică, măciuțe arestate de comuniști fotografice. În cadrul rubricii a realizat o masa rotundă la ora XIII-a din 24 august 2021, între Ionuț, Lucrețiu-Ion Bîrliba, etc. Mai avem nevoie de istorie, să căzut de acord sau cel puțin de busolă cu care, cunoscem suntem în prezent și chiar, Desigur, loviturile, sancțiunile intensitate, sunt vitaminele global nu poate exista într-un program politic al tuturor pașilor poate realiza decât prin unirea nu se mai află în dicție, maghiștri au răspuns mai mulți publicului. Cosmin Budeanu, ajuns discuțiile. Urmează rușinii George A. Boldea (1905-1938), „Fostul Cimitir al Eroilor Gromki”, de Ionuț-Mihaiță, care au avut oaspete la Freiburg pe care să le spuna despre mormintele de la Cotroceni, mai tehnice și mai amănunte, multă autoritate celorlalte articole. Factorul emoțional se manifestă puternic. Studiul din revistă în cimitirul din cătunul Groza, numărul eroilor români cu numele de la Cotul Donului este mult mai mare decât armata română, ci faptul că

Veronica și File din Istoria Mănăstirii Vladimirești”, de Ecaterina Ionescu și Georgeta Gabrea. Subiectul a fost abordat în zeci de scrieri. S-a pronunțat asupra lui entuziast Petre Pandrea, comunistul rușinat, și plin de critici și chiar de otrăvă unul din compoziții de bază ai mișcării Rugului Aprins, pe care mă jenez să-l numesc, neînțelegându-i prea clar poziția. Studiul mi se pare a fi deosebit de temeinic, întrucât le enumerează pe toate cele 74 de măicuțe arestate de comuniști la desființarea mănăstirii, cu sumare date biografice. În cadrul rubricii „Dezbateri”, redactorul șef Cosmin Budeancă a realizat o masa rotundă la Festivalul de Film și Istorie de la Râșnov, ediția XIII-a din 24 august 2021, avându-i ca invitați pe profesorii: Florentina Nițu, Lucrețiu-Ion Bîrliba, Adrian Cioroianu și Sergiu Mustăță, cu tema „Mai avem nevoie de istorie? Eroul național sau eroul global?” Participanții au căzut de acord sau cel puțin au lăsat să se înțeleagă, că istoria rămâne un fel de busolă cu care, cunoscând trecutul, ne dăm seama mai ușor unde suntem în prezent și chiar, eventual, încotro am început să ne-ndreptăm. Desigur, loviturile, sancțiunile nemeritate ale trecutului, până la o anumită intensitate, sunt vitaminele împlinirilor viitoare. După părerea mea, eroul global nu poate exista întrucât în condițiile distrugerii învățământului prin program politic al tuturor partidelor sau al partidului unic, globalizarea nu se poate realiza decât prin uniformizare la nivel minim, acolo unde cuvântul erou nu se mai află în dicționar. Discuția a fost cu atât mai fertilă, cu cât magiștri au răspuns mai multor participanți cu întrebări din sală, din rândul publicului. Cosmin Budeancă a subliniat în final nota optimistă la care au ajuns discuțiile. Urmează rubrica „Varia”, cu două studii: „In memoriam: George A. Boldea (1905-1934), poetul din Mercheașa”, de Rareș Șchiopu și „Fostul Cimitir al Eroilor din 1942 de la Cotul Donului, din cătunul Gromki”, de Ionuț-Mihaiță Ocoleleanu și Marius-Daniel Bojor. Deși l-am avut oaspete la Freiburg pe domnul Vasile Șoimaru și i-am citit cartea despre mormintele de la Cotul Donului, studiul celor doi autori de aici este mai tehnic și mai amănuntit, sub aspect științific, prin aceasta dând mai multă autoritate celorlalte articole din acest număr al „Memoriei”, în care factorul emoțional se manifestă, inevitabil în circumstanțele date, foarte puternic. Studiul din revistă listează pe cei 335 de eroi români înmormântați în cimitirul din cătunul Gromki. Îmi amintesc, din carte lui Șoimaru, că numărul eroilor români cu nume înregistrate pe plăcile mausoleului maghiar de la Cotul Donului este mult mai mare, ceea ce nu arată o lipsă de eroi în armata română, ci faptul că astăzi nu mai există în România foruri

competente să afirme eroismul armatei române altfel decât din guri, să numai într-un mod rușinos, atâtă vreme cât nu se finalizează nici măcar faptele minime demnități. Rubrica „Memoria în prezent” cuprinde reportaje-dări de seamă de la trei foarte importante reuniuni științifice. Nu întâi este comentată „Conferința 70 de ani de la deportările din Bărăgan” cu Irina Hasnaș Hubbard și Alexandru Groza. Este vorba despre evenimentul științific care a fost organizat de către Muzeul Ororilor Comunismului în România în parteneriat cu Facultatea de Istorie a Universității din București și cu Fundația Culturală Memoria la București, în zilele de 25 și 26 iunie 2021. Sunt unii care se tot miră de ce este nevoie de atâtea instituții de studierea totalitarismului, de memoria exilului, de studierea criminis comunismului etc., când ei știu precis că comunismul a fost o perioadă care trebuie să te scoli ceva mai devreme, dacă voiai să mai apuci legătură cu Alimentara. Pentru astfel de tineri, asemenea reuniuni științifice sunt foarte utile. Memoria trebuie să păstreze toate orurile petrecute, în mod evident, pentru evitarea recidivelor. Al doilea raport de la o reuniune științifică organizată și semnat de domnul profesor Ilie Popa și se intitulează „Simpozion Internațional Experimentul Pitești – PERT 21 în pandemia COVID-19”. În general, astfel de reuniuni științifice deranjează guvernările și sunt întemeiate de către autoritatea pandemiei, cum s-a întâmplat anul trecut, sau sunt amâname, de către altor reuniuni sportive mondiale sau europene care au desigur prioritate. Înădăta ce sunt împinse alături de manifestații științifice la care nu neprivește are voie, cu placere, să agațe calificativul c-ar fi *plasticătoare*. Nu ne rămâne decât să sperăm că pe organizatorul principal, profesorul Popa, va trebui să obțină obstacolelor îl stimulează în continuare. Tot aici, Cosmin Nasu, în articolul „Artiști în temnițele comuniste”, prezintă în linii foarte scurte proiectul cu același titlu inițiat de PostModernism Museum în 2021. Acest muzeu, deși se opune promovării cultului criminalilor de răzbunare și membrilor mișcărilor fasciste, în general, a reușit să întocmească o listă cu 150 de artiști despre care este voie să se scrie, din cei care au trecut, o mare parte - din greșală, prin închisorile comuniste. Se remarcă faptul că Ion Jalea era cinic cu unii din cei trecuți prin închisori, ca, de pildă, sculptorul Burădescu. Dacă am fi în S.U.A., în Germania, sau în altă țară mai avansată, am putea discuta, dacă n-ar trebui să începem demolarea statuilor, simboluri ceva demodat, care sfidează postmodernismul, cu statuile lui Ion Jalea. Nu schimb, nu e trecut în sumar prea scurtul articol nesemnat „Antidot la nazism” la Librăria Sophia din București”. Este vorba, de fapt, de prezentarea

momentului lansării primului volum „Memoria în prezent. Modelelor”, editat de Fundația „Constantinescu, acad.” Dumitru Ionescu, istoricul Călinescu și Nicolae Mărgineanu. Suntem la „Culturale Memoria, ediția a II-a. Expoziția Dușmanice ale poartătorilor de istorie și memorie, întemeiată din rațiuni de interes național și se ocupau cu politica. În memoria Victimelor Comunismului și a expozitia memorială din str. Jean Louis Calderon din Blandiana și Virginie Ion. Continuare articolul „Cercetătorii români care au recuperat osemintelor deținuți în perioada 1950-1964 au trecut de la viață și fiind decedați pe parcursul exercițiilor de poliție și părintele Gherasim Iscu, scriitorul și jurnalistul au evidențiat 74 de decese și au spărtinut unor deținuți politici. În cadrul unei ceremonii de înmormântare a decesului scriitorului Ion Lăzăreanu, în cimitirul „străngării din lumea veche”. Cine a fost moștenitorul său, într-o luptă moț vigurosă a rezistat până la sfârșitul vieții și a murit înainte de sfârșitul său. Marius Morariu, sub titlul „Memoria în prezent. Modele de cultură și identitate”, recenzează volumul „Cărțile lui Luchian și Maria Butățiu. Documente (1946-2000)”, în care sunt prezentate interviurile a profesorului Luchian și a scriitoarei Maria Butățiu. Memoria anilor 80-90 sunt: Ion T. Ilie, Mihai Filipescu, Nicolae Lițoiu, Barbu

Memoria, Nr. 118, (1/2022)

Acest număr 1 revistei se deschide cu editorialul profesorului Nicolae Constantinescu intitulat „Ce funcție poate avea un Memorial al figurilor trăite într-o societate post-comunistă?” Am aflat din acest articol că rușii dinamitat în Basarabia toate cimitirele în care erau îngropăți ostași români, demonstrând că de îngrozitor este când primitivismul rusec se întâlnește cu comunismul criminal în aceleași făpturi. Autorul comentează mai ales conferință susținută la Los Angeles în 1999 de către Anthony Jones, directorul Fundației Gorbaciov, intitulată „Moștenirea comunistă și implicațiile ei pentru secolul următor”. Prezentarea conferinței profesorului Jones, profesorul Constantinescu a susținut-o la 13 iulie 2013, la rotonda „Memorie și memorial. Memorialul ca actor al istoriei”, organizată în cadrul ediției jubiliare a Școlii de Vară de la Sighetul Marmat. Profesorul de la Universitatea din Boston susține că, atâtă vreme că nu sunt analizate cu luciditate efectele moștenirii comuniste, comunismul continuă să funcționeze ca mentalitate predominantă în fostele țări comuniste, și în primul rând în Rusia. „Pe plan intern, Rusia nu a fost niciodată o națiune industrială, ci numai preindustrială. S copul principal al economiei rusești a fost producția și nu consumul... multe republici monoindustriale au trebuit să facă mari eforturi pentru diversificarea producției. Majoritatea producătorilor s-au dovedit nevandabile și au rămas pe stoc... A doua observație se referă la slaba închegare a unei societăți civile. Izolată de valorile democratice, Rusia nu a stimulat dezvoltarea relațiilor interumane. Interesul național a prelevat și a fost cultivat în detrimentul celui individual... A treia observație privește moștenirea psihologică, cea mai greu de înlăturat. În Rusia se consideră că profitul este imoral, că diferența de salarii este imorală, că statul e obligat să asigure condiții decente de trai populației. Deci nu există condiții reale pentru construirea unei economii de piață... O mare parte a populației e obișnuită să fie dependentă de stat: Statul să-i protejeze să-maj, să le asigure asistența medicală și educația etc. ... Această mentalitate a dus la un nivel foarte scăzut al răspunderii personale, a funcționarii publici să nu poată fi trași la răspundere de către cei aflatii în cealaltă parte a ghișeului. Deci nici conducerea țării nu are noțiunile răspunderii pentru modul cum guvernează. Oamenii sunt priviți ca niște simple unelte.” Din conferința profesorului Jones, directorul revistei „Memoria” a mai reținut dezastrul ecologic din Rusia, unde 20 de milioane de locuitori trăiesc într-un mediu care îi ucide cu zile datorită noxelor din

apă și pământ, poluare amisă). Rusia nu e dispusă să ceară zonelor periclitate. Această deplorabilă și astă nu i-a adus rezultat drastic, mortalitatea este înrăuțată, îmbătrânirea populației. Concluzia pe plan intern a reformelor economice, mafii și autoritarism, conduc la concluzia că planul extern, „Rusia s-a văzut ce nemulțumește în exterior”. Apoi, „returnarea fondurilor internaționale, spre conturi locale, ca și creșterea criminului instituțional și privat să poată menține că abandonarea Rusiei poate crește mult producția de cecuție și să nu se facă nimic”, lăuntră atenția că nu există posibilitatea unei schimbări în trei generații, în altă parte a Rusiei. Democrație, deci directorul BNR, este de a reinventa democrația. Urmașul afirma undeva, că noroia lui solului asigură o ploaie săptămânală echivalentă, ca ancorare în rea. Observă că lupta cu comuniștii, decât în situația în care adevaratul plus, va sări în ochi tuturor, proverbului! Urmează rubrica „1845”, cu două contribuții din Germania și în lumea întreagă. Josef Koch, din 1993 președinte al deportării în URSS, este președintele Comitetului de deportarea în URSS și exprimă primite de șvabi din partea germană. Multe șvabi au încercat să se

titoiști, încă neoficial puternici, îi prădau pe șvabii respectiv de tot ceea ce aveau, astfel încât acestora nu le rămânea decât să se întoarcă acasă. Nu cunoșteam episodul, dar acum nu mă mai mir de faptul că Dumnezeu a îngăduit pulverizarea Iugoslaviei. Doar 200 de familii (cam 850 de persoane) au reușit să ajungă totuși în Germania, știind că rușii îi vor extermina, chiar dacă sunt copii, femei, bătrâni, datorită barbariei lor. La 12 ianuarie 1945, 900 de germani din Jimbolia au fost luați de acasă și duși la muncă în URSS. Cam un sfert din ei au murit pe drum sau în URSS. Cam alt sfert s-au întors bolnavi, cu viață scurtată, datorită condițiilor de muncă și de viață din URSS. Apoi, Legea nr. 187 din 23 martie 1945 prevedea exproprierea totală a țăranilor șvabi, care a deschis calea unor jafuri semioficiale. Autorul relatează că, deși existau și unguri corecți, mai ales grupuri de tineri unguri care se declarau *neocomuniști*, „mărsăruiau cu steaguri roșii pe străzile orașului și scandau în limba maghiară: *Noul pământul – șvabilor ștreangul!*”. Apoi a urmat deportarea șvabilor în Bărăgan. Iar pe vremea lui Ceaușescu, șvabii erau chemați să semneze o declarație cu fel de fel de puncte. De pildă punctul 5 sună astfel: „*Mi angajez să nu semnez niciodată o cerere de repatriere în Germania.*” Cei care refuzau să semneze erau dați afară din serviciile pe care le aveau (mai ales erau învățători, profesori, educatoare, cadre sanitare, ingineri, muncitori calificați etc.). În felul acesta se urmărea să facă cerere de emigrare și statul german să-i cumpere, Ceaușescu având nevoie de miliarde de dolari ca să-și cumpere de la statele arabe titlul de șef al statelor din lumea a treia. Și totuși, șvabi au dispărut din România abia după ce comunismul a înconjurat doar oficial să mai funcționeze în România. Al doilea material de aici este interviul luat de Marian Boboc lui Carol Graef care, fiind născut în 1924, a fost luat pentru 5 ani la muncă forțată în URSS. De la Graef am aflat că în Lupeni, în 1929, greviștii i-au căutat ca să-i ucidă pe muncitorii care nu refuzau să participe la grevă. Tatăl lui Graef a scăpat fugind în altă localitate pentru mai multe zile. Graef relatează amănunțit despre condițiile de muncă din URSS., dar și despre folclorul și datinile șvabilor din Banat. În cadrul rubricii „Rezistența armată anticomunistă”, Ion Anton Datcu din Canada publică partea a doua din „*Așteptând americanii...*”, care începe cu momentul împușcării colonelului Ion Uță, la 8 februarie 1949, prin trădarea realizată de către un infiltrat al Securității în gruparea lui Uță, din corpul căruia, la necropsie, s-au extras 72 de gloanțe, colonelul fiind ciuruit, mai ales postmortem. Se mai menționează un fapt pe care nu-l cunoșteam: „În

luna iulie 1949, Ministrul Marin Jianu, directorul Alexandru Nicolschi au lăsat stabilit ca toți luptătorii să fie execuțați discret. Maiorul characteristic terorismului din 1950. Au fost astfel asasinați din grupul maiorului Nicolae Ionescu, transportați în prealabil din Timișoara. Certificatele deceselor menționându-se în acestea sunt menționate numele a patru crimi. La rubrica „Dezbateri” de Redactorul șef al „Memoria” din august 2021, cu titlul „Eroii români ai anilor comuniști” rețină prof. dr. Gabriela Bica și Călin Gh. Onișoru, conf. Dr. Ioan Popescu, prof. dr. Corneliu Coposu, „firădelegilor comuniști”, sărbătoarește pe Mircea Carăi scurtă biografie și un interviu aici un dialog între jurnalistul de matematică de la Universitatea „Amстерdam” și Mircea Carăi, „Am plecat din România căci nu aveam asemănătoare”. Matematicianul a emigrat în 1950, într-o formă clandestină, într-o lume unde „Marxismul a fost tare și capitalismul slab”, unde „comuniștii și-ar fi fost străinii și criminali al leninism-stalinismului”, mai bogată în materiale, în comparație cu România, „lui Corneliu Coposu”, de Nicu Popescu, în urmă cu 10 ani, condamnare... Un proiect de cărți de colecție, realizat de Cristina Liana Pușcaș; un proiect de cărți de colecție, realizat de Grăjdeanu – Istoria comunismului românesc, de Cosmin Budeancă; un reportaj de cărți de colecție, realizat de Brașov 1987. O retrospectivă

Revista revisitor

de la o „Conferință-dezbateră: Deportarea etnicilor germani din anul 1945 în Uniunea Sovietică. Între istorie și memorie”; un raport de la Conferința Internațională „Războiul de pe Nistru din 1992. Un subiect de actualitate” „Eveniment comemorativ – La Biserica Colțea în 21 decembrie 2021” au fost trase clopoțele, cum s-a instituit din 2014; „Podcast – Memoria pământului românesc... continuă”. Rubrica de necrologuri anunță recenzii decese ale lui Florin Constantin Pavlovici și Valentin Istrate (George) Săraru (semnează Alexandru Mihalcea și Dr. Cristina Liana Pușcaș). În închisoare avem mai multe recenzii: Dr. Mihail Mihailide recenzează „...În numele celor proscrași”, de Nicolae Florescu; nesemnate, mai sunt prezentate cărți noi apariții editoriale: „Omul-aripă”, volum îngrijit de Cristina Chiriac, „Rusia, 2019”, de Anatol Petrencu; „Suveranitatea Republicii Moldova. Concept și realitate”, de Anatol Petrencu și Ion Negrei; „De la Sibiu la Alba Iulia 1916-1918”, de Ion I. Lapedaru; „Elite ale Brașovului”, de Stefan Pestrea Suciu.

Antologia Certitudinea, Volumul 1.

O desăvârșită acțiune patriotică-gospodărească îmi apare strângerea într-un volum legat cartonat a primelor 34 de numere din prestigioasa revistă Certitudinea, acțiune pentru care și-au dat mâna într-o fructuoasă colaborare directorul periodicului Miron Manega și directorul editurii Uranus Dumitru Ioncică. Avem de-a face cu o antologie care, din câte am observat, nu are nici un articol publicat în primele 34 de numere ale Certitudinii și acest lucru mi se pare corect atunci când antologia se cuvine să fie atotcuprinzătoare. Pagina I este ocupată de *Harta interactivă a României interbelice*, confirmând programul periodicului care insistă că nu se poate merge cu succes înainte decât cu viguroase rădăcini înfipite în realitățile de dinainte. Pagina II cuprinde sus un catren de poetul ispravnic de concepție Miron Manega, scris în secolul XX pentru mileniul III, conținând un mesaj pentru anumiți confrăți. Cea mai mare parte a paginii este ocupată de un *Argument*, semnat de directorul Editurii Uranus Dumitru Ioncică, din care cităm: „Vecinătatea hărții de pe pagina anterioară îl obligă pe autor, dar și pe cel care-l citește, la o atitudine reflexivă: să se gândească mai întâi la ceva însemnat, nu doar pentru istoria românilor, ci pentru toți românii, pentru viața oamenilor de această naționalitate, evenimentul unirii teritoriilor

românești într-o formă așteptată. Marile momente istorice ale României simple, cinstite și profunde, simboluri majore ale revistei sunt completată de Mihai Eminescu, pavăza genială pe care îl remarcă în ce privește actualitatea. Când actuală prin importanță transformă într-o vechitură de pagini cuprinsul tuturor articolurilor din Eminescu fiind sărac în numerele între ele, după care sunt cifre romane cuprinzând un interval de reproducere aici sunt tipografia și lectura, după o anumită vârstă. *Certitudinea* se adresează cu respect și cu interes atât și a II-a, ocupate cu mici fotografii de Eminescu, în diferite perioade, Cezar Ivănescu și alții par însoțitoare. Întrucât în fiecare număr din *Certitudinea*, și în următorul, Eminescu, fără să existe nici o mențiune, nu există nici o referință la continutul unui număr precedent al Buletinului Bibliotecii naționale număr din *Certitudinea* din ultimii 700 de ani.

Certitudinea, Anul 5, Nr. 1

Editorialul eminescian este într-o liricitate românească din prisosul gospodării noastre noi”, publicat în „Timpul” de către Ion Creangă, într-o perioadă de dreptate. Nu întrutotul, într-o liricitate realitatea discursului. Aici, crezând că